

Tisková zpráva, Brno, 10. února 2020

České děti jsou druhými nejčastějšími příjemci sexuálních zpráv v Evropě

Přijímání sexuálně laděných zpráv v online prostředí řadí české děti téměř na pomyslný vrchol statistik. Vyplyvá to z výsledků výzkumu EU Kids Online 2020, který v 19 zemích Evropy monitoroval negativní i pozitivní jevy, s nimiž se děti ve věku od 9 do 16 let na internetu setkávají. Podle odborníků však není řešením dětem přístup do online prostředí zakazovat, ale naopak s nimi o tom, co na internetu dělají, mluvit a učit je, jak se nežádoucímu obsahu bránit.

Zprávy se sexuálně laděným obsahem dostalo podle výzkumu za poslední rok 34 procent českých dětí, víc už deklarovaly jen děti z Vlámka, a to 39 procent. Proti tomu nejméně se tento jev vyskytoval v Itálii, kde se s ním setkala osm procent dětí zapojených do výzkumu. *„Je třeba dodat, že takové zprávy mohou být chtěné i nechtěné. A že podobná forma komunikace je u mnoha dětí součástí jejich vývoje a dospívání. Zatímco dříve si zprávy vyměňovaly jinak, dnes to probíhá prostřednictvím technologií. To neznamená, že v tomto dospívající nemají být opatrní. Především je třeba odlišit komunikaci s neznámými lidmi a s kamarády či partnery – toto chování nemusí být nijak výjimečné nebo nutně špatné,“* uvedl psycholog David Šmahel z Masarykovy univerzity, který je koordinátorem studie.

Rizika a problémy internetu jsou podle autorů studie často přeceňované, rodiče by se měli mnohem výrazněji soustředit na pozitivní aspekty. *„To se bohužel projevuje i v tom, jak rodiče děti s ohledem na používání internetu vychovávají. Často uplatňují různé restriktce, které sice pomáhají zmírnit některá rizika, současně ale brání dětem rozvíjet vlastní digitální schopnosti. To je problém, hlavně pokud rodiče moc neuplatňují proaktivní přístup k výchově, tedy bavení se s dítětem o tom, co na internetu dělá, pomáháním s řešením různých situací online či podporou v jejich vzdělávání o tom, jak s internetem a technologiemi zacházet,“* říká jedna z autorek výzkumu Hana Macháčková, psychologka z Fakulty sociálních studií MU.

V porovnání s ostatními zeměmi jsou české děti v online prostředí vystaveny i relativně vysokému podílu zpráv se škodlivým obsahem: s informacemi o sebepoškozování se v nich v Česku setkala 18 procent dětí (evropský průměr je 10) a například se zprávami útočícími na nějakou skupinu lidí nebo jednotlivce přišlo do kontaktu 25 procent dětí, zatímco evropský průměr činí 17 procent. České děti se také často setkávají s nenávisnými zprávami – vyšší expozici těmto obsahům mělo jen Polsko. I to je podle vědců argumentem pro vyšší pozornost ze strany škol, učitelů a tvůrců vzdělávacích politik.

Vědci zjišťovali i to, jak často se děti cítí být obětmi chování ze strany někoho jiného. V tomto případě se v Česku nepotvrdily obavy ze zvýšené míry šikany – respondenti totiž uváděli, že se častěji cítí být obětmi v běžném životě než v online prostoru. Vypověděli, že v offline životě se s tímto problémem měsíčně potýká 10 procent dětí, zatímco v online prostředí sedm procent.

Výzkum s názvem EU Kids Online mapuje online aktivity dětí, jejich schopnosti, i pozitiva a rizika, která v tomto kontextu děti vnímají. Vědci z 19 zemí se v něm ptali i na konkrétní negativní jevy, jako jsou například sledování škodlivého obsahu, zneužívání osobních dat, nadměrné užívání internetu nebo rozesílání zpráv se sexuálním obsahem. V Česku se šetření, které se konalo od října 2017 do února 2018, účastnilo 2825 dětí. Celá zpráva je k dispozici na webu projektu eukidsonline.net

Mgr. Tereza Fojtová, tisková mluvčí Masarykovy univerzity

Rektorát, Žerotínovo nám. 9, 601 77 Brno, T: +420 549 494 949, M: +420 724 517 335, E: fojtova@muni.cz, www.muni.cz

Text této tiskové zprávy, k němuž vykonává autorská práva Masarykova univerzita, je dostupný pod licenčními podmínkami Creative Commons Uvádějte autora 3.0 Česko. Užití textu na základě zákona tím není nijak omezeno, zůženo či limitováno